

Radom, dnia 16 listopada 2015 r.

DECYZJA

URZĄD GMINY
A1B- Jastrząb
Wpł. dn. 21.12.2015
Nr 837.3.2015
p. Łolcu B
21.12.2015

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Radomiu w składzie:

1. Tomasz Gajewski - przewodniczący składu orzekającego,
członek etatowy, sprawozdawca,
2. Danuta Kwiatek - członek etatowy,
3. Marcin Kucharski - członek etatowy,

działając na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (jednolity tekst: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym odwołania Eko-Noto sp. z o.o. z siedzibą w Radomiu od decyzji z dnia 18 września 2015 r. znak: OŚ.6220.2.69.2012 wydanej przez Wójta Gminy Jastrząb o odmowie ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia planowanego przez Eko-Noto sp. z o.o. z siedzibą w Radomiu, polegającego na budowie trzech siłowni wiatrowych o mocy 3 MW każda, na działkach ewidencyjnych nr 54, 68, 138 w miejscowości Nowy Dwór gm. Jastrząb

-orzeka-

zaskarżoną decyzję uchyla w całości i sprawę przekazuje do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 18 września 2015 r. znak: OŚ.6220.2.69.2012 wydaną przez Wójta Gminy Jastrząb odmówiono ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia planowanego przez Eko-Noto sp. z o.o. z siedzibą w Radomiu polegającego na budowie trzech siłowni wiatrowych o mocy 3 MW każda, na działkach ewidencyjnych nr 54, 68, 138 w miejscowości Nowy Dwór gm. Jastrząb. Z uzasadnienia wynika, że decyzja zabezpieczy środowisko i mieszkańców żyjących w najbliższym sąsiedztwie planowanego przedsięwzięcia przed ewentualnym negatywnym wpływem ze strony elektrowni wiatrowej. Podkreślono, że zarówno ochrona zdrowia, jak i prawna ochrona życia człowieka są wartościami chronionymi konstytucyjnie.

Od ww. decyzji odwołanie w ustawowym terminie złożyła Eko-Noto sp. z o.o. z siedzibą w Radomiu. Decyzji wydanej przez organ I instancji zarzucono naruszenie:

- art. 107 k.p.a. - poprzez niepowołanie podstawy prawnej rozstrzygnięcia i nie wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówiono wiarygodności i mocy dowodowej;
- art. 8 k.p.a. - poprzez oparcie decyzji na opinii osoby, której publicznie głoszone poglądy sprzeciwiają się wymaganej bezstronności biegłego. Dodatkowo sformułowanie treści uzasadnienia sporządzone zostało w sposób nadmiernie utrudniający jej zrozumienie oraz dokonanie kontroli instancyjnej;
- art. 11 k.p.a. - poprzez niewystarczające wyjaśnienie przesłanek rozstrzygnięcia;
- art. 77 k.p.a. - poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy;
- art. 84 k.p.a. - poprzez wydanie decyzji bez zasięgnięcia niezbędnych wiadomości specjalnych.

Wobec tak sformułowanych zarzutów wniesiono:

- o uchylenie przedmiotowej decyzji w całości i wydanie rozstrzygnięcia zgodnego z treścią wniosku z dnia 10 maja 2011 r. z uwzględnieniem zmiany wynikającej z pisma z dnia 2 listopada 2013 r.
- ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji.

Zwrócono uwagę, że uzasadnienie decyzji składa się ze 140 stron. Treść jednak ogranicza się w większości do przytoczenia treści pism złożonych do akt postępowania. Autor uzasadnienia wykazał się brakiem samodzielności intelektualnej co stanowi wadę postępowania.

Organ nie powinien powierzać sporządzenia opinii na temat raportu o oddziaływaniu na środowisku osobie, która cechuje się stronniczością w kwestii budowy elektrowni wiatrowych. Działanie takie narusza podstawowe zasady k.p.a. Źródłem prawa nie powinny być także publikacje Biura Analiz i Dokumentacji Kancelarii Senatu RP. Dokument ten nie może być uznawany za stanowisko organu ani jako publikacja naukowa. Co najwyżej jest to jedna z wielu publikacji dotyczących przedmiotowego zagadnienia.

Organ I instancji nie znajdując podstaw do uwzględnienia w całości odwołań przekazał je w trybie art. 133 k.p.a. do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Radomiu.

Kolegium rozpoznając sprawę w trybie odwoławczym, zważyło co następuje.

W dniu 13 maja 2011 r. do Wójta Gminy Jastrzęb wpłynął wniosek z dnia 10 maja 2011 r. od EKO-NOTO sp. z o.o. z siedzibą w Radomiu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie trzech siłowni wiatrowych o mocy 2,3 MW każda, na działkach ewidencyjnych nr 54, 68, 138 w miejscowości Nowy Dwór gm. Jastrzęb. Do wniosku załączono kartę informacyjną przedsięwzięcia, wypisy z rejestru gruntów i mapę ewidencyjną obejmującą teren, na którym realizowana ma być inwestycja.

Planowane przedsięwzięcie należy zaliczyć do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania

na środowisko. (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) oraz w § 3 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 z późn. zm.) – instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 5, o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m. Dla powyższego rodzaju planowanych przedsięwzięć wymagane jest zatem uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy.

W dniu 16 maja 2011 r. Wójt Gminy Jastrząb obwieszczeniem - zawiadomieniem poinformował strony o wszczęciu postępowania z wniosku inwestora, jak również o organach opiniujących i uzgadniających w sprawie (ilość stron mniej niż 20). W tym samym dniu organ I instancji wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szydłowcu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w celu wydania opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - zgodnie z przepisem art. 64 ust. 1 i 2 ustawy.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szydłowcu pismem z dnia 30 maja 2011 r. znak: ZNS.712- 12/11 wyraził opinię o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie postanowieniem z dnia 3 czerwca 2011 r. znak: WOOŚ-II.4240.748.2011.JC, wyraził opinię o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia w pełnym zakresie wynikającym z art. 66 ww. ustawy.

W dniu 13 czerwca 2011 r. Wójt Gminy Jastrząb wydał postanowienie o potrzebie przeprowadzenia oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie 3 turbin wiatrowych o mocy 2,3 MW każda, zlokalizowanego w miejscowości Nowy Dwór, określając jednocześnie zakres raportu – zgodnie z art. 66 ustawy. O wydanym postanowieniu Wójt powiadomił strony postępowania.

W dniu 10 czerwca 2011 r. Wójt poinformował ponadto strony postępowania o wydaniu postanowienia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

W dniu 13 września 2012 r. Inwestor złożył raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Zaznaczyć przy tym należy, że w raporcie dokonano zmiany mocy siłowni wiatrowych z 2,3 MW na 3 MW każda. W piśmie przekazującym raport wyjaśniono, że z uwagi na znaczący rozwój technologii w zakresie budowy siłowni wiatrowych w raporcie przedstawiono analizę oddziaływania na środowisko dla siłowni o mocy 2,3 MW i 3,0 MW. W związku z korzystniejszymi parametrami siłowni o większej mocy wniesiono o wydanie decyzji o mocy 3,0 MW. Lokalizacja elektrowni pozostała przy tym bez zmian.

Pismem z dnia 27 grudnia 2012 r. Wójt Gminy Jastrząb wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szydłowcu o wydanie opinii oraz określenie warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie trzech turbin wiatrowych o mocy 2,3 MW każda. O potrzebie zasięgnięcia opinii i uzgodnienia organ poinformował przy tym strony postępowania.

W dniu 1 lutego 2013 r. PPIŚ w Szydłowcu w opinii sanitarnej pozytywnie uzgodnił przedsięwzięcie polegające na budowie 3 siłowni wiatrowych o mocy 2,3

MW każda, w miejscowości Nowy Dwór określając jednocześnie warunki jego realizacji.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie kilkakrotnie wzywał do uzupełnienia raportu określając zakres niezbędnych informacji. Wnioskodawca w dniu 20 listopada 2013 r. przedstawił uzupełnienie raportu w żądanym zakresie. Jednocześnie w piśmie przekazującym aneks do raportu powtórnie wniósł o wydanie decyzji dla siłowni wiatrowych o mocy 3 MW każda. Dodatkowo w tej samej dacie EKO-NOTO sp. z o.o. z siedzibą w Radomiu przekazała organowi I instancji wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie 3 siłowni wiatrowych w miejscowości Nowy Dwór o max. mocy 3 MW, wraz z poprowadzeniem podziemnego kabla sieci średniego napięcia 15 kV układanego na głębokości 1 m pod powierzchnią terenu do słupa linii 15 kV.

Przy piśmie z dnia 21 grudnia 2013 r. Wójt Gminy Jastrzęb przekazał do uzgodnienia przez RDOŚ i PPIS uzupełniony raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko informując o zmianie mocy planowanych siłowni wiatrowych z 2,3 MW na 3 MW. Jednocześnie wyjaśnił, że dla terenu, na którym planowana jest inwestycja nie ma obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W okresie miesiąca sierpnia 2013 r. do organu I instancji wpłynęło ponad dwieście sprzeciwów od społeczności lokalnej odnośnie realizacji inwestycji polegającej na budowie elektrowni wiatrowych.

W dniu 22 stycznia 2014 r. PPIS w Szydłowcu wydał opinię sanitarną uzgadniającą przedsięwzięcie polegające na budowie 3 siłowni wiatrowych o mocy max 3 MW każda w miejscowości Nowy Dwór, gm. Jastrzęb.

Obwieszczeniem z dnia 20 lutego 2014 r. Wójt Gminy Jastrzęb, powołując się na art. 33 ust. 1 ustawy zawiadomił społeczność lokalną o rozpoczęciu procedury z udziałem społeczeństwa w sprawie z wniosku z dnia 16 maja 2011 r. EKO-NOTO sp. z o.o. z siedzibą w Radomiu. Jednocześnie wyznaczono termin jednego roku do dnia 20 marca 2015 r. na możliwość zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, w tym raportem oś wraz z uzupełnieniami, składania uwag i wniosków w formie pisemnej, elektronicznej lub ustnej.

W dniu 3 marca 2014 r. wnioskodawca przedłożył w organie I instancji, po uprzednim wezwaniu uzupełnienia do raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia polegającego na budowie 3 siłowni wiatrowych w m. Nowy Dwór na środowisko. Pismami z dnia 7 marca 2014 r. uzupełnienie przekazane zostało do organów specjalistycznych.

Postanowieniem z dnia 2 kwietnia 2014 r. RDOŚ w Warszawie pozytywnie uzgodnił przedsięwzięcie i określił warunki jego realizacji.

W dniu 7 kwietnia 2014 r. PPIS w Szydłowcu wydał natomiast opinię sanitarną określając warunki realizacji przedsięwzięcia, z uwzględnieniem zwiększonej mocy turbin do 3 MW każda.

O wydaniu postanowienia uzgadniającego i opinii sanitarnej Wójt Gminy Jastrzęb poinformował pismem z dnia 11 kwietnia 2014 r.

W związku z obwieszczeniem dotyczącym konsultacji społecznych do organu I instancji, w czasie do miesiąca lipca 2014 r. wpłynęło blisko dwieście wniosków sprzeciwiających się budowie elektrowni wiatrowych na terenie gminy Jastrzęb.

Obwieszczeniem z dnia 4 grudnia 2014 r. Wójt Gminy Jastrzęb, powołując się na art. 39 ust. 1 i art. 79 ust. 1 ustawy zawiadomił społeczność lokalną o rozpoczęciu procedury z udziałem społeczeństwa w sprawie z wniosku z dnia 16 maja 2011 r. EKO-NOTO sp. z o.o. z siedzibą w Radomiu. Jednocześnie wyznaczono termin od dnia 15 grudnia 2014 r. do dnia 5 stycznia 2015 r. na możliwość zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, w tym raportem oś wraz z uzupełnieniami,

składania uwag i wniosków w formie pisemnej, elektronicznej lub ustnej. Obwieszczenie podano do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń UG w Jastrzębiu, sołectwach gminy Jastrząb, opublikowanie na stronie internetowej BIP, a także powiadamiając pisemnie strony (wywieszenie na tablicy i umieszczenie w BIP nastąpiło w dniu 5 grudnia 2015 r.). Obwieszczenie z niewyjaśnionych przyczyn ponowiono w dniu 11 grudnia 2014 r. Prawdopodobnie było nią dostrzeżenie błędnie wskazanej podstawy prawnej.

W okresie od 18 grudnia 2014 r. do dnia 5 stycznia 2015 r. sprzeciwy złożyło ponad sto pięćdziesiąt osób i organizacji społecznych.

W powyższych wystąpieniach zwrócono uwagę na:

1. Obawy bezpiecznego zamieszkiwania ludzi w obszarze oddziaływania elektrowni;
2. Nie do końca wyjaśniony wpływ infradźwięków wytwarzanych przez siłownie wiatrowe na zdrowie ludzi;
3. Ogólnikowe informacje w raporcie na temat negatywnego wpływu siłowni wiatrowych na zdrowie ludzkie;
4. Zalecenia nałożenia na inwestora obowiązku przeprowadzenia monitoringu nie tylko nietoperzy i ptaków, ale również klimatu akustycznego, stanu zdrowia i warunków życia mieszkańców;
5. Konieczność powołania biegłych, którzy oceniliby rzetelność sporządzenia raportu;
6. Wprowadzenie dwukilometrowej strefy ochronnej;
7. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Jastrząb nie zawiera zapisów pozwalających na lokalizację elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW;
8. Budowa elektrowni negatywnie wpłynie na krajobraz;
9. Obawy o spadek cen wartości nieruchomości w otoczeniu farmy wiatrowej;
10. Zatrzymanie procesów inwestycyjnych związanych z nowym budownictwem mieszkaniowym w sąsiedztwie elektrowni;
11. Nieprawidłowo przeprowadzone badania w zakresie ustalenia klimatu akustycznego, co doprowadziło do zaniżenia wyników końcowych. Nie uwzględniono konieczności sporządzenia raportu w tym zakresie z podziałem na różne rodzaje hałasu wytwarzane przez elektrownie, w oparciu o badania kierunków i siły wiatrów w terenie, co z pewnością zmieniłoby czysto teoretyczne wyliczenia przedstawione przez autorów;
12. Zastosowanie nieprawidłowej normy do przeprowadzenia analizy akustycznej PN-ISO 9613-2;
13. Niezastosowanie się w sprawie do zasady przezorności wynikającej z art. 6 ust. 2 prawa ochrony środowiska. Tym samym mimo że prawo polskie nie przewiduje norm hałasu dla infradźwięków, to jednak nie uprawnia, aby wada taka umożliwiała realizować inwestycje, które są źródłem takiego, szkodliwego hałasu;

14. W raporcie nie odniesiono się do możliwych awarii turbin wiatrowych (np. urwanie śmigła), czy też odrzucania kawałków lodu z łopat turbin zimą;
15. Autorzy raportu wypowiedzieli się na temat korzyści płynących z „czystej energii”, co będzie miało wpływ na zmniejszenie produkcji dwutlenku węgla, ale nie wspomnieli już o małej efektywności tych urządzeń, zmienności pracy i osiągow;
16. Raport nie zawiera racjonalnego wariantu alternatywnego, a autorzy skoncentrowani się na przeprowadzeniu analizy jedynie wariantu, mającego być realizowanym. Wybór „odpowiedniego” wariantu jest zatem pozorny, albowiem z góry założony;
17. Nieprawidłowa analiza w raporcie możliwych do wystąpienia konfliktów społecznych związanych z realizacją inwestycji. Zwrócono uwagę, że społeczność lokalna od lat jest przeciwna budowie elektrowni wiatrowych, czego wyraz daje w licznych, pisemnych sprzeciwach czego miał świadomość wnioskodawca;
18. Pominięcie obszaru 20 ha lasów w okolicy planowanego usytuowania farmy wiatrowej;
19. W raporcie brak przewidywanych rodzajów i ilości zanieczyszczeń;
20. Brak analizy skumulowanego hałasu wszystkich istniejących i planowanych elektrowni;
21. Brak wykazania autorskiego opracowania raportu;
22. Poddanie pod wątpliwość faktycznego prowadzenia badań występowania w analizowanym terenie ptaków i nietoperzy (screening);
23. W raporcie brak jest konkretnych pomiarów odległości turbin wiatrowych od zabudowy mieszkaniowej, co poddaje pod wątpliwość prawidłowość dokonywanych pomiarów akustycznych;
24. Brak obiektywnego podejścia do oceny krajobrazu;
25. Nie odniesienie się w raporcie do czynnika tzw. migotania cienia – brak analizy zjawiska i jego wpływu na otoczenie;
26. W raporcie nie przedstawiono procedur opisujących przywracanie środowiska do stanu pierwotnego.
27. W raporcie nie przedstawiono oddziaływania siłowni w zakresie radiokomunikacji;
28. Pominięcie w raporcie istnienia w otoczeniu farmy wiatrowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
29. Nieprawidłowe i niczym nieuzasadnione przyjęcie, że efekt migotania cienia będzie odczuwalny w odległości do 400 m od turbiny;
30. Raport nie zawiera informacji na temat tego, czy zainstalowane turbiny będą nowe, czy używane. Od tego zaś zależy, na ile parametry techniczne wykazywane przez producenta będą odpowiadały rzeczywistości;
31. Brak wyjaśnienia w raporcie wpływu przedsięwzięcia na wody podziemne;

32. W raporcie pominięto kwestie budowy dróg dojazdowych oraz ich przebiegu, jak również placów montażowych/serwisowych;

33. Pominięto częstotliwość, ilość oraz rodzaj pojazdów związanych z transportem materiałów budowlanych i elementów elektrowni (faza budowy i likwidacji), co uniemożliwia ocenę natężenia hałasu i emisji spalin;

34. Nieprawidłowa ocena braku wpływu elektrowni na zwierzęta lądowe. W przypadku zderzenia ptaków z łopatomy turbin nastąpi ich śmierć, co przyczyni się do zwiększenia liczby zwierząt padlinożernych i drapieżnych;

Zaznaczyć przy tym należy, że w okresie od sierpnia 2014 r. do lutego 2015 r. w sołectwach: Gąsawy Rządowe, Gąsawy Plebańskie, Jastrząb, Gąsawy Rządowe Niwy, Kuźnia, Kolonia Kuźnia, Lipienice Górne, Lipienice Dolne, Nowy Dwór, Orłów, Smitów, Wola Lipienicka Duża, Wola Lipienicka Mała przeprowadzone były konsultacje społeczne w sprawie budowy elektrowni wiatrowych na terenie gminy Jastrząb. Konsultacje polegały na możliwości oddania głosu przez osoby posiadające czynne prawo wyborcze, zamieszkujące na terenie sołectw. Głosowanie dotyczyło wyrażeniem zgody na budowę elektrowni wiatrowych, albo sprzeciwie realizacji takich inwestycji. Frekwencja w sołectwach wyniosła 15%, przy czym głosów przeciwnych budowie elektrowni oddano 574, a przechylnie zapatrujących się na budowę elektrowni – 35 (dowód – raport z konsultacji społecznych oraz zawiadomienia o konsultacjach). Kolegium zwróciło przy tym uwagę, że konsultacje dotyczyły nie konkretnego przedsięwzięcia, ale ogólnie budowy elektrowni wiatrowych.

W dniu 26 lutego 2015 r. organ I instancji z udziałem inwestora i społeczności lokalnej przeprowadził otwartą rozprawę administracyjną dla społeczeństwa. Przebieg rozprawy utrwalony został w formie protokołu. O wyznaczeniu miejsca i terminu rozprawy poinformowano uprzednio obwieszczeniem z dnia 22 stycznia 2015 r. Między 25 lutego 2015 r. a 19 marca 2015 r. złożono ponad pięćdziesiąt wniosków i uwag odnośnie planowanej inwestycji.

Organ I instancji postanowieniem z dnia 24 lutego 2015 r., czyli jeszcze przed zorganizowaną rozprawą otwartą, zarządził przeprowadzenie:

- dowodu z opinii biegłego odnośnie prawidłowości i kompletności sporządzonego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w zakresie zagadnień dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego, wariantowania przedsięwzięcia, ochrony krajobrazu i prognozowanych konfliktów społecznych;
- oględziny miejsca realizacji przedsięwzięcia z udziałem ww. biegłego lub rzeczoznawcy oraz stron postępowania.

O wydaniu postanowienia poinformowano w formie obwieszczenia.

W związku z niezadowoleniem mieszkańców wynikającym z planowanej inwestycji oraz zgłoszonych przez nich obaw odnośnie prawidłowości sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, Wójt Gminy Jastrząb zawiadomieniem z dnia 24 lutego 2015 r. poinformował o zleceniu wykonania analizy i oceny raportu przez osoby mające wiedzę w tej dziedzinie. Zakończenie prac związanych z analizą przewidziano na 18 maja 2015 r.

W dniu 14 maja 2015 r. do organu I instancji wpłynęła opinia sporządzona przez prof. dr inż. Barbarę Lebedowską, działającą na zlecenie Wójta Gminy Jastrząb nt. Oceny wartości merytorycznej raportu oceny oddziaływania na środowisko dotyczącego przedsięwzięcia polegającego na budowie 3 sztuk siłowni wiatrowych na działkach ewidencyjnych nr 54, 68, 138 w miejscowości Nowy Dwór.

Pismem z dnia 15 maja 2015 r. Wójt Gminy Jastrząb przekazał wnioskodawcy

kopie ww. opracowania prosząc o ustosunkowanie się do niego. Jednocześnie poproszono o przekazanie organowi informacji na temat współrzędnych geograficznych dla posadowienia siłowni, co jest niezbędne do szczegółowego określenia odległości od zabudowań mieszkalnych, których dokona uprawniony geodeta. Mimo doręczenia prośby w dniu 20 maja 2015 r. na adres EKO-NOTO sp. z o.o. z siedzibą w Radomiu, na pismo nie odpowiedziano.

Pismem z dnia 27 maja 2015 r. organ I instancji wezwał pełnomocnika wnioskodawcy do ustosunkowania się do opinii sporządzonej przez prof. dr inż. B. Lebidowską, a w szczególności do braków raportu omówionych na stronie 30 – 32 opinii. Na zajęcie stanowiska wyznaczono 30 dniowy termin. Korespondencję doręczono w dniu 1 czerwca 2015 r.

Pismem z dnia 2 lipca 2015 r. Wójt Gminy Jastrząb wezwał pełnomocnika wnioskodawcy do ustosunkowania się do opracowania sporządzonego przez prof. dr inż. B. Lebidowską. Jednocześnie poproszono o przekazanie organowi informacji na temat współrzędnych geograficznych dla posadowienia siłowni, co jest niezbędne do szczegółowego określenia odległości od zabudowań mieszkalnych, których dokona uprawniony geodeta. Korespondencję doręczono w dniu 16 lipca 2015 r.

Pismem z dnia 20 lipca 2015 r. organ I instancji wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w zakresie:

- właściwej klasyfikacji zabudowy mieszkaniowej w miejscowości Nowy Dwór. Założenie, że wszystkie zabudowania m. Nowy Dwór są zabudową zagrodową nie zostało zweryfikowane, co przy braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinno być w raporcie szczegółowo przedstawione;
- przedstawienia rzetelnego i wiarygodnego wariantowania inwestycji, w tym właściwe pojęcie racjonalnego wariantu alternatywnego, a więc nie przedstawienie w raporcie ooś i nie przeanalizowanie takiego wariantu, co jest niezgodne z art. 66 ustawy o udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z 2013 r.;
- poprawnego i obiektywnego przeprowadzenia analizy skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia;
- właściwej analizy stanu klimatu akustycznego - stanu tzw. zerowego, t.j. przed podjęciem inwestycji;
- zastosowania właściwej metody do obliczania zasięgu hałasu słyszalnego w fazie eksploatacji oraz w fazie budowy inwestycji - metoda zastosowana w złożonym opracowaniu jest niezgodna z dyrektywą UE 2002/49/WE z dnia 22 czerwca 2002 r. odnoszącą się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku;
- przeprowadzenia i przedstawienia analizy akustycznej dla fazy budowy i fazy likwidacji inwestycji;
- przeprowadzenia i przedstawienia analizy wpływu hałasu niskoczęstotliwościowego oraz infradźwięków na zdrowie mieszkańców; złożony raport całkowicie pomija tą kwestię i świadczy o całkowitej nieznajomości literatury z tego zakresu;
- przeprowadzenie i przedstawienie analizy uciążliwości akustycznych na otaczające tereny;
- przedstawienia warunków aerodynamicznych terenu zainwestowania z oparciem się o wiarygodne źródła;
- przeprowadzenia i przedstawienia analizy wpływu turbin wiatrowych na produkcję rolną;
- przeprowadzenia i przedstawienia wiarygodnej analizy wpływu planowanej

inwestycji na wartość nieruchomości w miejscowości Nowy Dwór oraz gminie Jastrząb;

- rzeczywistego przedstawienia i oceny konfliktów społecznych na terenie gminy Jastrząb, w tym w szczególności licznych protestów społecznych sprzeciwiających się budowie turbin wiatrowych;
- przeprowadzenia i przedstawienia analizy problemu awarii dla terenu zainwestowania i ewentualnych zagrożeń, oraz sfery ich oddziaływania, oraz zagrożenia;
- podania opisu metod prognozowania, zastosowanych w raporcie o oś;
- przeprowadzenia poprawnej analizy wpływu inwestycji na wody gruntowe i powierzchniowe oraz na powietrze i glebę oraz ich skutków dla zdrowia okolicznych mieszkańców, a także skutków ekonomicznych dla gospodarstw rolnych gminy Jastrząb;
- pozycji bibliograficznych o niezbędną literaturę umożliwiającą wykonanie raportu o oś, dotyczącej oddziaływań farmy wiatrowej;
- braku wykazanego bilansu zysków i strat dla gminy Jastrząb;
- braku uwzględnienia w raporcie o oś zasady przezorności i zasady prewencji (art.6 ustawy Prawa ochrony środowiska) oraz zasady kompleksowości;
- podania lokalizacji - współrzędnych miejsca planowanego posadowienia turbin wiatrowych w sposób pozwalający dokonać ich rzeczywistego i realnego umiejscowienia w terenie.

Uzupełnienia należało dokonać w terminie 14 dni od daty doręczenia, tj. w terminie do dnia 10 sierpnia 2015 r.

Zawiadomieniem z dnia 22 lipca 2015 r. poinformowano, o miejscu i terminie przeprowadzenia wizji lokalnej w terenie, celem wyznaczenia miejsc posadowienia siłowni (termin to 30 lipca 2015 r.) - brak dowodów doręczeń.

Zawiadomieniem z dnia 23 lipca 2015 r. Wójt poinformował o wyznaczeniu nowego terminu zakończenia sprawy. Jednocześnie w treści pisma przypomniał o wyznaczonym terminie wizji lokalnej. Korespondencję doręczono pełnomocnikowi wnioskodawcy w dniu 3 sierpnia 2015 r.

W dniu 30 lipca 2015 r. do organu I instancji wpłynęło pismo od Eko-Noto sp. z o.o. z siedzibą w Radomiu, w którym podniesiono nieudolność prowadzenia postępowania przez Wójta. Jednocześnie dodano, że raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko był uzgadniany z organami specjalistycznymi i obecnie nie ma potrzeby jego uzupełniania. Dodatkowo stwierdzono, że zastrzeżenia zawarte w piśmie organu z dnia 20 lipca 2015 r. nie mają żadnej podstawy prawnej, a ponadto są sformułowane na takim poziomie ogólności, że ich wykonanie jest w istocie niemożliwe. Podsumowując odmówiono wykonania wezwania i wniesiono o wydanie decyzji na podstawie zebranego materiału dowodowego.

Pismem z dnia 12 sierpnia 2015 r. organ I instancji zawiadomił strony o zakończeniu prowadzenia postępowania dowodowego, a także powiadomił o możliwości skorzystania z uprawnień przewidzianych w przepisie art. 10 k.p.a. Zawiadomienie podano także do publicznej wiadomości.

W toku postępowania przed organem I instancji udział swój zgłosiły:

- Stowarzyszenie Lepsze Jutro z siedzibą w Pakoślawiu;
- Fundacja Łyński Kamień z siedzibą w Warszawie;
- Stowarzyszenie Wspólne Dobro Gminy Jastrząb z siedzibą w Lipienicach Górnych;

- Stowarzyszenie Wspólne Dobro z siedzibą w Lipienicach,
- Stowarzyszenie „Jedność” z siedzibą w Nowym Dworze;
- Stowarzyszenie Lokalnych Inicjatyw Obywatelskich „Wspólna Sprawa” z siedzibą w Borowe.

W dniu 18 września 2015 r. Wójt Gminy Jastrząb wydał zaskarżoną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. W tym samym dniu obwieszczeniem poinformował o wydaniu ww. decyzji oraz o możliwości zapoznania się z jej treścią.

Zgodnie z załączonymi do akt sprawy informacjami obwieszczenia, podano do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy w Jastrzębiu i wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie oraz sołectw gminy Jastrząb.

Kolegium zważyło, iż organ pierwszej instancji oparł rozstrzygnięcie na ustaleniach wynikających z przedłożonego przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia, wydanych postanowieniach opiniujących Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego i postanowieniu uzgadniającym Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, jak również opinii sporządzonej przez prof. dr inż. Barbarę Lebedowską i prof. dr hab. inż. Marka Lebedowskiego.

Stwierdzono ponadto, że organ I instancji w znacznej części przeprowadził postępowanie administracyjne zgodnie z zasadami K.p.a. i regulacjami szczególnymi zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Dokonywano obwieszczeń o kolejnych fazach postępowania i umożliwiono na każdym etapie postępowania zarówno stronom jak również społeczeństwu składanie wniosków, czy wyjaśnień. Czynny udział brał inwestor, który na żądanie organu udzielał wyjaśnień (za wyjątkiem fazy końcowej postępowania).

Kolegium uznało jednak, że zaskarżona decyzja powinna zostać uchylona, a sprawa przekazana do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Wydanie rozstrzygnięcia wymaga bowiem przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w znacznej części. Co istotne zakres tych wyjaśnień jest na tyle obszerny, że czynności tych nie można przeprowadzić w ramach postępowania odwoławczego. Działanie takie naruszałoby bowiem zasadę dwuinstancyjności postępowania. Kolegium stwierdziło, że Wójt Gminy Jastrząb wydał zaskarżoną decyzję naruszając przepisy postępowania, a w szczególności art. 7, 77, 80 i 107 k.p.a.

W dalszej części uzasadnienia SKO w Radomiu poddało analizie sporządzony raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jak również pozostałą zgromadzoną dokumentację, a jej wyniki potwierdzą stanowisko n. t. nieprawidłowo prowadzonego postępowania i uchybień jakich dopuścił się organ I instancji.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organy obowiązane są do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w oparciu o zapisy Raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. Raport przedłożony przez inwestora jest w swej istocie specjalistycznym opracowaniem. Co do zasady, raport ten jest jednym z elementów postępowania w sprawie oceny oddziaływania na

środowisko, mającym ułatwić ustalenie wszystkich potencjalnych zagrożeń związanych z realizacją planowanego przedsięwzięcia. Raport już w trakcie postępowania administracyjnego wchodzi w skład materiału dowodowego sprawy, jest dowodem z dokumentu i jak każdy inny dowód składany przez stronę czy zgromadzony przez organ podlega regułom postępowania dowodowego, w tym i swobodnej ocenie dowodów zgodnie z art. 80 kpa (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 9 lipca 2007 r., sygn. akt IV SA/Wa 15/07, LEX nr 362515).

Przypomnienia w tym miejscu należy, że szczegółowy zakres raportu wynika z art. 66 ustawy oraz postanowienia z 13 czerwca 2011 r. Wójta Gminy Jastrząb o potrzebie przeprowadzenia oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie 3 turbin wiatrowych.

Kolegium w prowadzonym postępowaniu dokonało oceny raportu oddziaływania przedmiotowej inwestycji na środowisko. W związku z powyższym stwierdzono:

- I. Planowana inwestycja ma być zlokalizowana na działkach ewid. nr 138, 68, 54 obręb Nowy Dwór, gm. Jastrząb. Dla obszaru gminy Jastrząb brak jest obowiązującego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Elektrownie mają zostać usytuowane na obszarze tradycyjnie wykorzystywane do działalności rolniczej. Większość arealu znajduje się pod uprawami rolnymi. Wg autorów raportu roślinność rzeczywista występująca na tym terenie jest charakterystyczna dla agrocenoz. Na miedzach i wzdłuż cieków wodnych występują pojedyncze drzewa i grupy krzewów. W odległości ok. 500 m na północ oraz 1,2 km na zachód znajdują się dwa kompleksy leśne (str. 11 i 12 raportu). Na rysunku nr 3 (ze str. 12 raportu) przedstawiono lokalizację siłowni wiatrowych w terenie. Kolorem zielonym oznaczono lasy znajdujące się jednak na południe i zachód od miejsca planowanej elektrowni. Co więcej na wschód i północny wschód oznaczono tereny „luźnej zabudowy miejskiej”, podczas gdy faktycznie zabudowania te stanowią część mieszkalno - gospodarczą wsi Nowy Dwór. Dodatkowo podobnie jak na rysunku nr 3 położenie lasów przedstawiono na mapie na str. 7 aneksu do raportu. W ocenie Kolegium sporządzony raport w części opisanej w niniejszym punkcie wykazuje się wewnętrzną sprzecznością (określenie kierunków lasów), nie odzwierciedla istniejącej w obszarze oddziaływania inwestycji flory, jak również ogólnikowo charakteryzuje znajdującą się tam zabudowę. Kwestie te wymagają, w ocenie Kolegium doprecyzowania przez inwestora.

W części 4 raportu zawarto opis elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko. Wynika z niego, że w obszarze oddziaływania elektrowni nie znajdują się obszary chronione Natura 2000. Najbliższym jest Pakosław PLH140015 położony ok. 10 km od granic gminy. W zbliżonej odległości znajdują się Rezerваты Cisa A i B (położone na terenie Konecko – Łopusznieńskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu).

W części 5 raportu zawarto opis zabytków chronionych istniejących w sąsiedztwie zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia. Wynika z niego, że w

najbliższym sąsiedztwie, jak również w obszarze oddziaływania inwestycji nie występują zabytki chronione prawem, co nie budzi wątpliwości Kolegium.

II. Sposób realizacji inwestycji przedstawiony został w części 3.3 raportu. Wyjaśniono, że wg danych technicznych projektowane elektrownie o mocy 3,0 MW mają posiadać:

- średnicę wirnika 90 m,
- liczbę łopat 3,
- wysokość wieży 105 m,
- generator synchroniczny,
- konstrukcja masztu – stalowo rurowa,
- wieża zakotwiczona na fundamencie, który w rzucie poziomym będzie miał średnicę 16 m,
- projektowana żywotność 25 lat.

W ramach planowanego przedsięwzięcia projektowana jest budowa dróg dojazdowych do elektrowni. Równoległe z drogą układany będzie podziemny kabel SN. Kolejnym etapem będzie wpięcie kabla w linie napowietrzną słupa 15 kV, lub postawienie dodatkowego bliźniaczego słupa. Zdaniem Kolegium autor raportu całkowicie pominął w tej części opracowania konieczność budowy placów montażowych i serwisowych przy siłowniach, co będzie się wiązało z trwałą zmianą powierzchni gruntu. Nadto żywotność turbiny zwiększono o 5 lat w stosunku do podanej w załączniku nr 2 do aneksu do raportu (dane producenta – karta techniczna). Kwestie te wymagają zatem uzupełnienia o dodatkowe wyjaśnienia.

III. W części 6 raportu przedstawiono opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia. Podniesiono w nim, że realizacja przedsięwzięcia będzie korzystna dla środowiska, albowiem w „czysty” sposób zostanie wytworzona energia elektryczna. Porównano jakie zanieczyszczenia powstałyby w elektrowni konwencjonalnej przy wytwarzaniu podobnych wielkości energii, co ma przemawiać za negatywnym wpływem na środowisko w sytuacji odstąpienia od realizacji przedsięwzięcia. W ocenie organu odwoławczego w części tej zabrakło jednak opisu w jaki sposób odstąpienie od realizacji tej konkretnej inwestycji wpłynęłoby na środowisko przyrodnicze w obszarze planowanej budowy siłowni wiatrowych w miejscowości Nowy Dwór. Podane przez autora raportu wnioski mają charakter ogólny, nie odnoszący się do planowanej i ocenianej w niniejszym postępowaniu budowy elektrowni wiatrowej. W tej części raport wymaga zatem uzupełnienia.

IV. W części 7 raportu przedstawiono opis analizowanych wariantów, w tym wariantu proponowanego i racjonalnego wariantu alternatywnego. Przedstawiono w sumie cztery warianty. Pierwszy, budowa elektrowni wiatrowych we wskazanej

lokalizacji. Drugi, rezygnacja z budowy elektrowni wiatrowych. Trzeci, budowa jednej elektrowni wiatrowej. Czwarta, budowy dwóch elektrowni. Wg autora najbardziej negatywnym rozwiązaniem dla środowiska jest odstąpienie od budowy elektrowni. Sytuacja taka związana będzie ze wzrostem zanieczyszczenia powietrza spowodowanego produkcją energii elektrycznej w konwencjonalnych elektrowniach. Z tego względu wariant ten nie był rozpatrywany. W ramach wariantu najkorzystniejszego budowy trzech elektrowni przeprowadzono natomiast wariantowanie na instalację turbin o mocy 2,3 MW i o mocy 3,0 MW. Spośród nich wybrano jako najkorzystniejszy wariant budowy trzech elektrowni o mocy 3,0 MW każda, co przy obecnym poziomie wiedzy i możliwości technicznych, stanowi rozwiązanie najbardziej korzystne dla środowiska. Podczas wyboru brano pod uwagę aspekty związane z:

- lokalizacją w wybranym regionie kraju,
- lokalizacją z punktu widzenia możliwości i kosztów budowy, wynikających między innymi z możliwościami pozyskania terenu, warunków geologiczno-inżynierskich, możliwości dowozu elementów składowych elektrowni,
- wyboru typu siłowni z punktu widzenia efektywności pracy, współczynnika sprawności, kosztów zakupu i kosztów eksploatacji, a także
- kryterium odległości od zabudowy mieszkalnej (w tym, bezpieczeństwo dla ludzi na wypadek katastrofy budowlanej oraz nadmiernym hałasem emitowanym przez siłownię),
- kryterium oddziaływania na organizmy żywe, przede wszystkim na ptaki i nietoperze.

Podsumowując stwierdzono, że realizacja przedsięwzięcia w proponowanym wariantcie nie spowoduje pogorszenia stanu środowiska na sąsiednim terenie.

Zdaniem Kolegium raport w tej części nie spełnia wymogów stawianych art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy.

Obowiązek opisanie w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko racjonalnych wariantów realizacji przedsięwzięcia alternatywnych w stosunku do propozycji wnioskodawcy zmierza w istocie do tego aby organy miały możliwość rozważenia przy projektowaniu przedsięwzięcia nie tylko interesu wnioskodawcy, ale także osób, na których prawa zrealizowanie siłowni wiatrowych będzie bezpośrednio wpływać. Opisu tego jednak w niniejszej sprawie zabrakło. Co więcej opis powinien zawierać uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko, w szczególności na ludzi, rośliny, zwierzęta, grzyby i siedliska przyrodnicze, wodę i powietrze. Dla porównania opis taki powinien zostać sporządzony dla racjonalnego wariantu alternatywnego.

Wskazać ponadto należy, że w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko nie można poprzestać na wskazaniu wariantu proponowanego przez wnioskodawcę i - jako alternatywnego - wariantu polegającego na niepodejmowaniu przedsięwzięcia. Zamiarem ustawodawcy było bowiem stworzenie warunków dla szerszego wyboru niż tylko wyboru pomiędzy realizowaniem przedsięwzięcia a np. jego zaniechaniem. Chodziło o wybór pomiędzy wariantami oddziałującymi w różny

sposób na środowisko.

Zapoznając się z argumentacją autora raportu można natomiast wywnioskować, że realizacja przedsięwzięcia polegającego na budowie elektrowni wiatrowych jest korzystna dla środowiska, a czym silownia jest większej mocy, tym korzyść jest jeszcze wyższa (więcej wyprodukowanej „czystej” energii). Zdaniem Kolegium z wnioskami takimi nie sposób się zgodzić. Już sama instalacja siłowni wiatrowej ma negatywny wpływ na środowisko i okoliczność ta nie powinna budzić jakichkolwiek wątpliwości. Należy wskazać, że jeśli na terenach użytkowanych rolniczo wprowadza się instalacje o wysokości ponad 100 metrów, o średnicy wirnika wynoszącej 90 m, wytwarzającej hałas o poziomie ponad 100 dB, to trudno jest przyjąć brak wpływu takiej budowli na środowisko. Już same powyższe dane wskazują na oddziaływanie siłowni wiatrowych, a oddziaływanie to z pewnością nie należy do pozytywnych. Przy wyborze wariantu korzystniejszego, o jakim mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy, powinno się brać pod uwagę wpływ przedsięwzięcia na środowisko w konkretnej lokalizacji, a nie jedynie w skali kraju, czy regionu. O wyborze wariantu nie może decydować jedynie wielkość samej produkcji energii elektrycznej przez siłownie wiatrowe i porównanie powstałych przy tym zanieczyszczeń środowiska w przypadku gdyby ta sama wielkość energii została wytworzona w elektrowniach konwencjonalnych. Zestawienie takie z góry przesądzałoby o wyborze wariantu zastosowania siłowni wiatrowych o jak największej mocy.

V. W części 8 Raportu określono przewidywane oddziaływania na środowisko w wypadku wystąpienia poważnej awarii. Zdaniem Kolegium wyjaśnienia zawarte przez autorów raportu nie są wystarczające. W sposób niezwykle lakoniczny przedstawiono rodzaje mogących wystąpić awarii, tj. pożar, albo mechaniczne uszkodzenie elementów konstrukcyjnych wieży i turbiny. Wyjaśniono, że mogą one powstać w wyniku niewłaściwej konserwacji urządzeń i instalacji, lub też możliwość uszkodzenia instalacji. W przypadku pożaru istotnym jest aby jak najszybciej zlokalizować jego źródło i powiadomić jednostki ratowniczo – gaśnicze straży pożarnej. Zanieczyszczenia środowiska są typowe dla takich zająć. Kolegium zwróciło uwagę, że w raporcie nie powołano jednak jakie mogą być to zanieczyszczenia i jakie z tym związane zagrożenia. Określenie ich za „typowe” jest niewystarczające. Podobnie w raporcie nie wspomniano o możliwym np. urwaniu łopaty lub jej części co faktycznie może się zdarzyć, a wówczas mało prawdopodobne jest aby spadło przy samym posadowieniu masztu. Takie przypadki miały już miejsce w Polsce i trudno jest temu zaprzeczyć (np. awarie w miejscowościach: Bukowsko 2015 r., Korsze 2012 r., Kowalewo gm. Margonin 2010 r.). Opisowana część raportu wymaga zatem bardziej szczegółowego opracowania.

VI. W części 9.1 raport zawiera opis oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w czasie budowy. Zdaniem Kolegium oddziaływanie na środowisko gruntowo – wodne przedstawione zostało w sposób bardzo pobieżny i zawiera ono wiele niejasności. Autorzy raportu nie wyjaśnili w jaki sposób zostanie zagospodarowana nadwyżka ziemi pozyskana z wykopów pod fundamenty. Nie przedstawiono jak

zostanie zagospodarowana warstwa humusu. Jaki teren zostanie przekształcony podczas realizacji inwestycji, a tym samym jaka będzie skala poczynionych zmian w środowisku gruntowo-wodnym. W opisie zabrakło stanowiska na temat ewentualnych możliwych skażeń powierzchni gruntu lub wód powierzchniowych, np. pozostałościami betonu, substancji olejowych i ropopochodnych wydostających się maszyn budowlanych (np. w czasie ich awarii i naprawy), czy też nowopowstającej instalacji siłowni. Nie przedstawiono choćby przykładowych sposobów na neutralizację zanieczyszczeń, czy też zabezpieczenia przed ich rozprzestrzenianiem się (np. maty absorpcyjne). W opisie zabrakło również informacji na temat ewentualnej zmiany cech chemicznych wierzchniej warstwy gleby, poprzez utratę składników organicznych, zmianę stosunków wodno – powietrznych w glebie i wzajemnym wymieszaniu się odmiennych gleb, pochodzących z różnych poziomów profilu glebowego, w tym również wymieszania warstwy humusu z glebą właściwą, do czego z pewnością dojdzie w wyniku prowadzonych prac ziemnych. Raport wymaga zatem bardziej szczegółowego opracowania.

- w przypadku wód powierzchniowych nie przewidziano aby nawet powstała możliwość ich zanieczyszczenia. Uznano, że woda będzie wykorzystywana dla celów bytowo – gospodarczych zatrudnionych pracowników. Powstałe ścieki będą gromadzone z szczelnych zbiornikach, a następnie wywożone przez wyspecjalizowaną firmę. Uznano, że podczas budowy nie będzie wykorzystywana woda dla celów technologicznych, co jest mało prawdopodobne szczególnie w fazie betonowania fundamentów. Nie dostrzeżono również, że wody powierzchniowe mogą zostać skażone przez substancje ropopochodne wydobywające się z maszyn i urządzeń pracujących na etapie realizacji/likwidacji. Nie poczyniono także nawet starań mających na celu przybliżenia kwestii ewentualnego zanieczyszczenia spowodowanego przez niekontrolowany wyciek olejów używanych w czasie obsługi i konserwacji siłowni wiatrowych (zastosowanie turbin przekładniowych wiąże się natomiast z powstaniem takiego ryzyka). Raport wymaga zatem bardziej szczegółowego opracowania.

VII. Część 9.2 zawiera opis oddziaływań na środowisko w fazie eksploatacji. W zwarty sposób przedstawiono ewentualność wpływu przedsięwzięcia na środowisko:

- gruntowo – wodne: powierzchnia terenu zajęta przez fundamenty i drogi dojazdowe będzie skutkowałą ograniczeniem infiltracji wody opadowej. Z uwagi, że proponowane siłownie należą do grupy turbin przekładniowych istnieje możliwość zanieczyszczenia substancjami olejowymi. Autorzy nie opisali jednak procedur mających na celu zmniejszenia możliwości powstania skażenia, jak również jego rozmiaru. Nie wyjaśniono także w jaki sposób skażenia będą eliminowane. Kwestie te w ocenie Kolegium wymagają bardziej szczegółowego opisu;
- oddziaływania na wody powierzchniowe: zdaniem autorów nie występują, mimo możliwości skażenia najbliższego otoczenia np. turbiny przez olej przekładniowy, o którym mowa powyżej. Ta część raportu także wymaga zatem uzupełnienia;

- oddziaływanie na klimat i stan powietrza: spowolnienie, ograniczenie zmiany kierunków wiatrów. Wieża powodować będzie okresowe zacinienie powierzchni gruntu. W skali globalnej powołano się jednak na korzyści płynące z produkcji „czystej energii”, w postaci ograniczenie emisji dwutlenku siarki, dwutlenku węgla i pyłów.
- oddziaływanie na klimat akustyczny: farma nie będzie powodować dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (szerszy opis w cz. XIII);
- oddziaływanie w zakresie gospodarki odpadami: mogą powstawać okresowo odpady w trakcie prac remontowych i konserwacyjnych. Za ich zagospodarowanie odpowiadać będą firmy zewnętrzne prowadzące przeglądy techniczne. Autorzy raportu nie podali żadnych kodów i grup powstałych odpadów, jak również sposobu ich składowania, zabezpieczania i zagospodarowywania. Ta część raportu także wymaga zatem uzupełnienia;
- oddziaływanie na ludzi: w ocenie autorów hałas generowany przez elektrownie nie powinien stanowić uciążliwości dla ludzi. W miejscach zamieszkania nie będą także przekroczone normy hałasu. Jednostajne obracanie się łopat turbin może powodować dyskomfort, ale mało prawdopodobne jest by ktoś specjalnie, przez długo czas wpatrywał się w obracające łopaty turbin. Podobnie niewielkie oddziaływanie ma efekt migotania cienia/stroboskopowy. Wg dostępnych źródeł efekt taki jest odczuwalny w odległości do 400 m od turbiny (nie wskazano źródeł). W zastosowanych siłowniach łopaty pokryte zostaną matową farbą co wyeliminuje efekt odbicia światła. Dodatkowo turbiny obracać się będą z niewielką częstotliwością do ograniczy efekt migotania cienia. Zdaniem Kolegium zastosowane technologie w istocie wpłyną pozytywnie nie zmniejszenie efektu migotania cienia i efektu stroboskopowego. Nie można jednak uznać, że uciążliwości te całkowicie zanikną. Organ odwoławczy ma oczywiście świadomość, że obowiązujące przepisy prawa nie regulują tych kwestii, ale nie oznacza to, że w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko ten specyficzny rodzaj oddziaływania ma być tak pobieżnie przedstawiony, tym bardziej, że rodzi on obawy u społeczności lokalnej zamieszkującej Nowy Dwór. W ocenie Kolegium ta część raportu powinna zostać szerzej opisana, w szczególności odnośnie uciążliwości powodowanych przez efekt migotania cienia.

VIII. Część oddziaływania przedsięwzięcia w fazie likwidacji przedstawiona została w sposób ogólny, a zakres oraz skalę oddziaływania określono w sposób zbieżny do tego jaki wystąpi w fazie realizacji. W raporcie brak jest informacji na temat ewentualnej rekultywacji terenu zajętego pod przedsięwzięcie (fundamenty, place montażowo/serwisowe, drogi dojazdowe, okablowanie). Ta część raportu wymaga zatem uzupełnienia.

IX. Raport zawiera informacje na temat składowania i utylizowania odpadów budowlanych powstałych w trakcie budowy, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia. W sposób szczegółowy wymieniono grupy, podgrupy i rodzaje powstałych odpadów

powstałe w fazie likwidacji. Opisu tego zabrakło jednak dla fazy realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia co wymaga uzupełnienia.

X. Oddziaływanie na zabytki kultury nie będzie występować.

XI. Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze przedstawiono w raporcie w rozbiciu na kilka grup, tj. gatunki flory i fauny. Oddzielnie przedstawiono oddziaływanie na występujące gatunki zwierząt, wyodrębiając przy tym ptaki i nietoperze. Z szerokiej analizy w tym zakresie nie wynika aby realizacja przedsięwzięcia w sposób znaczący negatywnie wpłynęła na środowisko przyrodnicze.

XII. Przedmiotowa inwestycja nie jest zaliczona do zakładów o zwiększonym, czy dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

XIII. Oddziaływanie na klimat akustyczny.

W przypadku farmy wiatrowej hałas pochodzić będzie z następujących źródeł:

- w fazie budowy i likwidacji – okresowo i krótkotrwale hałas maszyn i urządzeń budowlanych, a także pojazdów budowy (takie jak np.: koparki, dźwigi, betoniarki, wibratory);

- w fazie eksploatacji – samochody i sprzęty serwisowy (okresowo i krótkotrwale), a przede wszystkim praca samych elektrowni (wirnik turbiny, szum łopat turbiny, generator z przekładnią). Źródłem hałasu mechanicznego będzie przekładnia i generator, natomiast obracające się łopaty wirnika, którego natężenie uzależnione jest od prędkości końcówek stanowi będą źródło szumu aerodynamicznego.

W przypadku eksploatacji przedsięwzięcia, dla ustalonych 46 punktów obserwacyjnych w wykonanych pomiarach poziomu dźwięku A dla pory dnia i nocy, wykazano brak przekroczenia norm hałasu wynikającego z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. nr 120 poz. 826 z późn. zm.) Szczegółową analizę w zakresie akustyki stanowi uzupełnienie do raportu z lutego 2014 r. Wątpliwości Kolegium budzi jednak przyjęcie, że wszystkie punkty referencyjne znajdują się na terenach zabudowy zagrodowej (co zostało z góry przyjęte przez autorów raportu), podczas gdy w otoczeniu elektrowni znajduje się również zabudowa mieszkaniowa, na co zwracają słusznie uwagę autorzy opinii n.t. Oceny wartości merytorycznej ..., jak również sugeruje to organ I instancji.

W ocenie Kolegium przeprowadzona analiza akustyczna nie daje jednoznacznej odpowiedzi na temat ewentualnego przekroczenia norm hałasu, określonych ww. rozporządzeniem. Zwrócono uwagę, że autorzy analizy przyjęli dane wejściowe do obliczeń, niemniej jednak nie wyjaśnili skąd dane te pochodzą. Przede wszystkim w raporcie brak jest danych dotyczących tzw. tła akustycznego w terenie (brak badań w terenie), co powinno posłużyć do modelu wyjściowego analizy. Ponadto w badaniach posłużono się konkretnymi usytuowaniami elektrowni w terenie, jak również ukształtowaniem terenu (ekranami). Działanie to oczywiście było niezbędne dla uzyskania jakichkolwiek wyników, niemniej jednak sytuacja taka

(takie usytuowanie elektrowni) nie musi wystąpić w rzeczywistości, na kolejnych etapach realizacji przedsięwzięcia. Okoliczność ta jest na tyle istotna, że wnioskodawca wzywany przez organ I instancji do podania współrzędnych geograficznych usytuowania siłowni wiatrowych nie przedstawił wyjaśnień w tym zakresie uznając je za zbędne. Zdaniem Kolegium oczywistym jest, że wydanie decyzji środowiskowej nie wymaga wskazania takich danych. Niemniej jednak wartości te byłyby wskazane do przeprowadzenia oceny prawidłowości dokonania w raporcie efektu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym przede wszystkim w zakresie hałasu. W tym miejscu Kolegium zauważa, że materiał dostarczony na zlecenie organu przez geodetę Łukasza Młodawskiego jest mało przekonywający i nie daje odpowiedzi na pytania dotyczące faktycznej lokalizacji siłowni w terenie i ich oddalenia od terenów chronionych akustycznie. Akta nie zawierają pełnego opracowania w zakresie wytyczenia położenia siłowni wiatrowych, jak również uzyskanych odległości, a jedynie krótko wynik końcowy, tj. określenie współrzędnych i odległości. Tak sporządzony materiał, przy braku daty jego sporządzenia, wykazu materiałów wyjściowych mających na celu przeprowadzenie analizy staje się niewiarygodnym i nie może przesądzać o nietrafności pomiarów dokonanych przez inwestora, co sugeruje organ I instancji. Dodatkowo Kolegium dostrzegło, że powiadomienie wnioskodawcy o planowanych oględzinach w terenie zostało doręczone zbyt późno (po wyznaczonym terminie), co również wpływa negatywnie na dopuszczenie tych czynności i ich wyniku za wiarygodny dowód w sprawie – patrz art. 79 i 81 k.p.a.

Skoro inwestor przewidział, że elektrownie wiatrowe umieści na konkretnych działkach, często o długości kilkuset metrów, to prowadząc analizę akustyczną należało wziąć pod uwagę najmniej korzystny wariant, tj. taki który może powodować największe uciążliwości na terenach, dla których obowiązują normy hałasu (w rozpatrywanej sprawie tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej).

Autorzy raportu nie rozróżnili zabudowy zagrodowej od mieszkaniowej, podczas gdy ma to istotny wpływ na określenie wartości maksymalnych norm hałasu, zgodnie z powołanym wyżej rozporządzeniem Ministra Środowiska. Nie wystarcza przyjąć, że skoro przeważającą zabudową w terenie jest zabudowa zagrodowa, to do niej odnosić się będą normy hałasu. Okoliczność ta wymaga poczynienia dodatkowych wyjaśnień.

Kolejną wątpliwością jest przyjęcie na wysokości na jakiej znajduje się źródło hałasu. Z raportu wynika, że źródło hałasu to turbina wiatrowa, a jak wiadomo będzie ona umieszczona na wysokości gondoli zainstalowanej na maszcie. Bezsprzecznym jest również, źródłem hałasu w przypadku elektrowni nie jest jedynie generator i przekładnia, ale również, jeśli nie przede wszystkim końcówki łopat. To one głównie wytwarzają hałas, zatem kwestia umieszczenia źródła hałasu może mieć wpływ na propagację dźwięku. Kwestia ta wymaga w ocenie Kolegium dodatkowego wyjaśnienia w raporcie. W inny sposób rozprzestrzenia się dźwięk, którego źródło jest położone tuż nad powierzchnią ziemi, a inaczej kiedy źródło to wyniesiemy na kilkadziesiąt metrów, lub też umieścimy poniżej powierzchni

gruntu (oczywiście z tą ostatnią sytuacją nie będziemy mieli do czynienia w niniejszej sprawie).

Kolegium zwróciło także uwagę, że w raporcie nie wyjaśniono, czy do badań przyjęto najmniej korzystne wskaźniki dotyczące pochłaniania dźwięku przez atmosferę, mimo że są one skrajnie różne w zależności od temperatury powietrza i jego wilgotności. Nie wyjaśniono, także czy kierując się zasadą przezorności, zaniżono współczynniki tłumienia dźwięku przez powierzchnię ziemi, na co zwrócili uwagę również autorzy opracowania n.t. Oceny wartości merytorycznej ... Zaznaczyć przy tym należy, że skoro dla prowadzenia analizy dopuszczalne jest stosowanie normy PN-ISO 9613-2-2002, to brak jest podstaw do nakładania na inwestora obowiązku wykonywania badań analitycznych z wykorzystaniem innej regulacji, w związku z czym zarzuty postawione w opracowaniu (w zakresie stosowanej normy), nie mogą zostać uznane za zasadne. Inną sprawą jest uwzględnienie w badaniach wielkości ciśnienia atmosferycznego, które również ma wpływ na propagację dźwięku.

W ocenie organu odwoławczego w sporządzonym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko większej uwagi wymaga kwestia wpływu inwestycji na ludzi. W szczególności jest tu mowa o wpływie infradźwięków. Kolegium ma świadomość, że obecnie nie obowiązują w Polsce przepisy prawne regulujące te kwestie, niemniej jednak, nie zwalnia to autorów raportu, jak również organów rozpatrujących sprawę od całkowitego pominięcia tych kwestii, tym bardziej, że to one budzą wątpliwości protestujących mieszkańców społeczności lokalnej.

W ocenie Kolegium organ I instancji winien także zauważyć, że zmiana lokalizacji planowanych w rozpatrywanym przedsięwzięciu elektrowni w granicach działek ewidencyjnych wpłynie również na zmianę (powiększenie) kręgu podmiotowego postępowania. Nieuprawnionym byłoby zatem obecnie pozbawianie części z nich statusu strony, podczas gdy mogłoby one w przyszłości występować w dalszych postępowaniach korzystając z przysługujących im uprawnień wynikających z K.p.a.

Kolegium zwraca jednocześnie uwagę, że skoro Wójt Gminy Jastrząb prowadził postępowanie z udziałem społeczeństwa, to winien on uzasadnić w wydanej decyzji w jaki sposób uwzględnił zgłoszone w trakcie procedury wnioski i uwagi (art. 85 ust. 2 pkt 1 ustawy). Niedopuszczalnym jest, aby uzasadnienie decyzji zawierało opis zgłoszonych postulatów, a odpowiedź ogólnie uzasadniała odmowę wydania pozytywnej decyzji, powołując się na ochronę interesów społeczności lokalnej i negatywne głosy społeczeństwa. To organ prowadzi postępowanie i na nim spoczywa wyjaśnienie wątpliwości i odniesienie się do zgłoszonych uwag i wniosków. Może oczywiście posiłkować się przy tym zgromadzonym materiałem dokumentacyjnym, ale nie zwalnia go to z samodzielnej oceny i przedstawienia jej w uzasadnieniu decyzji.

Kolegium zwraca przy tym uwagę, że uzasadnienie decyzji nie może stanowić kopii uzyskanych w trakcie prowadzonego postępowania opinii, uzgodnień, ocen, na

co słusznie zwrócono uwagę w odwołaniu od decyzji. Wójt Gminy Jastrząb nie powinien „słowo w słowo” przywoływać treści dokumentów, ale samodzielnie dokonać ich opisu i oceny. Mimo, że uzasadnienie decyzji liczy ponad sto stron, to ocena organu I instancji zamieszczona została co najwyżej w kilkunastu zdaniach. Działanie takie, wykazujące się brakiem samodzielności intelektualnej, uznać należy za niedopuszczalne i naruszające postanowienia art. 107 k.p.a.

Mając na uwadze powyższe stwierdzono, że zaskarżona decyzja zostaje uchylona a sprawa przekazana do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji, o czym mowa powyżej. Wójt Gminy Jastrząb naruszył w szczególności przepisy art. 7, 77, 80 i 107 k.p.a. Przede wszystkim jak wykazano powyżej w sposób nieprawidłowy dokonał oceny raportu o oddziaływaniu inwestycji na środowisko. Ograniczenie się do zlecenia sporządzenia opinii przez biegłego, a następnie bezkrytyczne przywołanie jej w decyzji i poparcie jej w całości bez jakichkolwiek wyjaśnień jest niedopuszczalne. Oczywistym jest, że Wójt gminy Jastrząb mógł skorzystać przy procedowaniu z opinii biegłego, ale nie zwalniało go to z konieczności rozpatrzenia sprawy i wydania prawidłowo uzasadnionej decyzji. Organ I instancji, w swoim negatywnym stanowisku oparł się w całości na żądaniu niezadowolonej części społeczeństwa gminy oraz uzyskanej odpłatnie opinii n.t. oceny wartości merytorycznej raportu. Nie zwrócono przy tym uwagi na liczne braki raportu, o czym mowa powyżej. Organ pominął nawet hipotetyczne i niewiążące usytuowanie przez inwestora elektrowni wiatrowych, co było podstawą do przeprowadzenia analizy akustycznej, której wyniki nie mogą być miarodajne na przyszłość. Zwrócić przy tym należy uwagę, że uzyskanie uzgodnień i opinii od organów specjalistycznych nie zwalniało Wójta Gminy Jastrząb od samodzielnej oceny materiału dowodowego i wchodzącego w jego skład raportu, a także uzyskanej opinii n.t. oceny wartości merytorycznej raportu. Opinia, jako jeden z dowodów w sprawie także powinien podlegać ocenie organu. Nie wystarczyło przy tym w jednym zdaniu stwierdzić, że zgadza się on z treścią opracowania i przyjmuje je jako własne.

W niniejszej sprawie w ocenie Kolegium raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymaga uzupełnienia o czym mowa we wcześniejszej części uzasadnienia. Ponownie rozpatrując sprawę organ I instancji winien wezwać inwestora do wykonania uzupełnienia, informując przy tym, że nie zastosowanie się do wezwania może spowodować wydanie decyzji odmownej. Po otrzymaniu kompletnego materiału zasadne stanie się natomiast ponowne przekazanie go do zaopiniowania i uzgodnienia odpowiednio PPIS w Szydłowcu i RDOŚ w Warszawie. Dopiero bowiem kompletny materiał dowodowy może stanowić podstawę wydania decyzji kończącej sprawę.

Ponadto Kolegium zwróciło uwagę, że Wójt gminy Jastrząb bezpodstawnie kilkakrotnie wydawał obwieszczenia wzywając do składania ewentualnych wniosków, czy uwag i wyznaczając przy tym kilka terminów do realizacji takowych uprawnień. Przypomnienia wymaga, że stosownie do art. 33 ust. 1 pkt 7 ustawy, sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, organ powiadamia społeczeństwo bezzwłocznie, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania. Brak było zatem potrzeby

powielania tej części postępowania, i wyznaczania kolejnych terminów na zgłaszania uwag i wniosków. Dodać także należy, że ponownie rozpatrując sprawę organ I instancji winien postępować w sposób bardziej profesjonalny i sprawny, aby nie dopuszczać do nadmiernego wydłużania procedowania.

Mając na uwadze powyższe, Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na decyzję mniejszą przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, Wydział VIII Zamiejscowy w Radomiu, 26-600 Radom, ul. Słowackiego 7. Skargę wnosi się za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Radomiu, ul. Żeromskiego 53, 26-600 Radom w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji Stronie.

Skarga powinna czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać wskazanie zaskarżonej decyzji, oznaczenie organu, którego działalności skarga dotyczy oraz określenie naruszenia prawa lub interesu prawnego.

Otrzymują:

1. Strony odwołujące się i wnioskodawca wg wykazu w aktach sprawy
2. Wójt Gminy Jastrząb
– wraz z aktami sprawy
+ 1 egz. celem podania do publicznej wiadomości
3. Aa + 1 egz. celem podania do publicznej wiadomości

CZŁONEK SAMORZĄDOWEGO
KOLEGIUM ODWOŁAWCZEGO
mgr Dorota Kwiatek

CZŁONEK SAMORZĄDOWEGO
KOLEGIUM ODWOŁAWCZEGO
mgr Marcin Kucharski

CZŁONEK SAMORZĄDOWEGO
KOLEGIUM ODWOŁAWCZEGO
mgr Tomasz Gajewski

